BLAADJE 21-4

KNNV vereniging voor veldbiologie

2021 JAAR VAN DE OTTER

Denkt u aan de contributie!!!

41e jaargang

kwartaalblad KNNV AMSTERDAM

KNNV Afdeling Amsterdam
Vereniging voor natuurliefhebbers en natuurbeschermers

BESTUUR
Voorzitter
Guus Muller 06-23986652
voorzitter@amsterdam.knnv.nl
Secretaris
Carla Kuit 06-23234518
secretaris@amsterdam.knnv.nl
Penningmeester
Fons Bongers 06-57623212
penningmeester@amsterdam.knnv.nl
Algemeen bestuurslid
Christiane Baethcke 06-13580780
baethcke@solcon.nl
Algemeen bestuurslid
Wim Hoogendoorn 06-36152576
hoevekooplust@gmail.com
Natuurhistorisch secretaris
Martin Camphuijsen 020-6446053
m.camphuijsen@xs4all.nl

Publiciteit
Els Trautwein 06-12635919
els.trautwein@gmail.com

Webmaster
Christiane Baethcke 06-13580780
baethcke@solcon.nl

Ledenadministratie en Nieuwsbrief
Paul van Deursen 020-6855047 en
06-23165799
ledenadministratie@amsterdam.knnv.nl

Redactie 'Blaadje'
Tobias Woldendorp **kopij** 06-52143646
t_woldendorp@kpnplanet.nl
Rob van Dijk **afbeeldingen**
06-15080269 info@dijkenco.nl

Sluitingsdatum
Blaadje 1 15 januari 2022
Blaadje 2 15 april 2022
Blaadje 3 1 juli 2022
Blaadje 4 15 oktober 2022

Lezing- en excursie programma (a.i.)
Carla Kuit, Gerard Schuitenmaker, Hein Koningen en Geert Timmermans
Teksten over lezingen, cursussen en excursie tot nader order, 2 weken voor sluitingstijd inleveren bij Geert Timmermans 06-41821601 harmat4@xs4all.nl

Coördinator werkgroepen
Chris van Haagen 06-11853999
chrisvanhaagen@gmail.com
Wim Nierop 06-4149427
wnierop@gmail.com

Plantenwerkgroep
Peter Wetzels. 020-69 28 352
Paddenstoelenwerkgroep
Christiane Baethcke 06-13580780
Insectenwerkgroep
Vacant
Werkgroep Vissen, Amfibieën & Reptielen
Geert Timmermans 06-41821601
Muurplantenwerkgroep
Vacant
Werkgroep Stadsnatuurbeheer KNNV-Amsterdam
Jan Willem Wertwijn
knnv.stadsnatuurbeheer@xs4all.nl

Projectgroep Minicursussen
Finette van der Heide 06-10530642

Opzegging Lidmaatschap
vóór 01-11-2021 schriftelijk of per e-mail bij de ledenadministratie KNNV A'dam

Rekeningnummer
NL91 INGB 0003506096 t.n.v. KNNV-Amsterdam
Postadres Ouderkerkerdijk 43, 1096 CR Amsterdam

Locatie Kantine DNO, Rozenburglaan 5 Amsterdam. Contact DNO Chris van Haagen 06-11853999

www.knnv.nl/amsterdam **facebook: knnv Amsterdam**

Inhoud

Van het bestuur	4
Redactioneel	5
Uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering van de KNNV-afdeling Amsterdam op 13 november	6
Agenda ALV KNNV Amsterdam 2021	7
Van de Ledenadministratie	7
Het Buitenplaatsenpad	8
Verslag vleermuizenexcursie onder leiding van Fons Bongers op vrijdag 27 augustus in het Flevopark	10
Oproep	12
Parnassia aan Zee	13
Massale belangstelling voor de paddenstoelen	15
Excursie- en lezingenprogramma KNNV- afdeling Amsterdam 4e 2021 en 1e kwartaal 2022	17

Gewone dwergvleermuis rustend in stenen muur; Foto Fons Bongers

Van het Bestuur.

Beste en geachte leden,

Een tijd van vele veranderingen. Herfst op weg naar de winter, regelmatig heftige regenbuien snel afgewisseld met opklaringen en zon; een veranderd klimaat dat zich voorzichtig laat voelen en zien. Een andere locatie als plek om bijeen te komen op DNO, de Blokhut. Links van de hoofdingang aan de Kruislaan 126 . Vanaf 1 januari 2022 kunnen we het gebouw gebruiken, heeft DNO het voor ons opgefrist en opnieuw ingericht. Een ruimte voor bestuursvergaderingen, bijeenkomsten van de werkgroepen en lezingen in klein verband. We gaan het uitvinden en uitproberen hoe het te gebruiken is. Verwarmd, met keukentje en wc en zeven afsluitbare opbergkasten. En we mogen een klein aantal auto's op de bijbehorende parkeerplaats zetten. De excursie activiteiten worden weer opgepakt. De algemene ledenvergadering van 13 november vindt plaats in het clubgebouw van Tuinpark De Bretten.
Tijdens de ondoorzichtige formatie van een nieuw kabinet heerste een ongekende desinteresse bij de heersende wegkijkende politiek voor de natuur en de achteruitgang van de biodiversiteit en de vele milieuproblemen. De windmolens komen er onvermijdelijk aan en zullen het landschap blijvend gaan hervormen en vele slachtoffers vragen onder vogels en vleermuizen.
Er is in het Hugo de Vries gebouw naast de Hortus aan de Plantage Middenlaan 2 een Stedelijk Groenpunt 020 gestart waar alle Amsterdammers met hun vragen over groene kwesties terecht kunnen, een initiatief van het Groen Platvorm Amsterdam, waar wij ook aan mee doen.

Gelukkig ligt de moeilijke tijd van de coronapandemie hopelijk achter ons. Misschien krijgen we in het najaar en de winter nog een opleving. We hebben het afstand houden en de vele net-niet-bijeenkomsten via Zoom overleefd. De natuur is een ongekende drukte vol afval en verstoringen hopelijk te boven gekomen. Waar we eerst op hoopten; de bewustwording van ons overvloedige vluchtgedrag zou tot minder vliegen en reizen leiden. We zouden onszelf verlossen van onze overconsumptie, we zouden lokaal voedsel gaan produceren, we zouden natuurwaarden boven economische groei plaatsen, we zouden gezamenlijk het globale kapitalisme tot een achterhaalde manier van wereldeconomische aansturing bestempelen. We zouden het roer om gooien.

Het Land van Ons is ontstaan, een burgerinitiatief om agrarische grond op te kopen om het beheer met een andere manier van boeren voort te zetten. Meer soorten gewassen, meer natuurlijke landschapselementen, extensief beheer door natuurboeren, herstel van mineralen, zuurgraad en leven in de bodem. Gecombineerde teelt van gewassen die elkaar stimuleren en beschermen. Het Deltaplan

biodiversiteitsherstel is ontstaan om de landbouwtransitie vorm te geven. Een andere agrarische financiering, een andere voedsel handel en bekostiging, bewustwording van de consument ten opzichte van duurzaamheid, gezond voedsel en een andere prijsbepaling. Stapje voor stapje vaker in de media en in het landelijke overleg. Onze manier van kennis vergaren over hoe de natuur qua ecologische leefgemeenschappen opgebouwd is en functioneert is daarbij van belang.

Soms lijkt het erop dat het er allemaal niet van gekomen. Zodra het weer mogelijk is gaan veel mensen op de oude voet verder en lijkt er niets te veranderen. Nee, we zijn geen activistische groepering. We bestuderen, observeren, categoriseren en verdiepen ons in stilte tot een genoeglijk genieten. Zo gezellig zijn we.
Excuses dat ik mij even laat gaan. Ik moet toegeven dat het klunzig arrogante christelijk liberaal kapitalisme me af en toe naar mijn voorhoofd doet grijpen; waar moet dat heen en hoe en wanneer komt die uitputtingsveldslag nog een keer tot stilstand of ommekeer.

1 De Blokhut bij DNO, Kruislaan 126, 1097 GA. Tramlijn 19, halte Kruislaan. Buslijnen 40-41 (stadsvervoer) en 322-327 (streekvervoer).

Guus Muller

Redactioneel

Momenteel werk ik me -naast gewoon ZZPwerk-uit de naad om mijn beloofde negen beschrijvingen van vogels voor de SOVON Vogelatlas van Amsterdam gereed te hebben. Het boek verschijnt in 2022, maar na het nodige veldwerk moeten de soortbeschrijvingen binnen twee maanden gereed zijn. Het is een product van 138 vrijwilligers, die samen 554 atlasblokken van 1 km bij 1 km hebben geteld, in winterkou en zomerhitte.
Na gedane arbeid lees ik romans. Traditiegetrouw twee naast elkaar en als boekboek. Niks elektronisch. Toch heb ik regelmatig kortsluiting: dan lees ik weer over hoe in een heruitgegeven boek uit 1963, voor de liefhebber De Wand van Marlen Haushofer-een nachtvogel roept. Hoezo, een nachtvogel roept?

Met de schreeuw om bio-diversiteit……mag het wel wat specifieker: een bosuil, een ransuil, of wellicht een nachtzwaluw (even geen beeld bij het geluid) of auerhoen (“killing” geluid, zeker als het wordt opgejaagd)

Is het desinteresse of luiheid van de auteur om zich niet te verdiepen in een fractie van een onderwerp?
IK kom het keer op keer tegen. Overal hebben schrijvers het over nachtvogels. De Duitse Juli Zeh, de Pool Thomasz Jedrowski.

In de literatuur heerst de debilisering van de lezer. Het maakt gevoelsmatig nogal uit of er een oehoe aan het woord is of een bastaardnachtegaal (heggenmus)! Ik denk dat ik het literatuurfonds maar eens ga aanschrijven dat het lezersplezier vermindert en er een roep is naar specificatie, ze een natuurvorser moeten inhuren voor meelezen in de eindeditie!
En bij benaming van een dagvogel: graag roodborsttapuit in de kale duinen of op de heide. En een boompieper in jong bos op de duinen of een bosje in plasdras met welgeteld één uitschieter, vanwaar uit hij zijn jubbelval kan maken!

Iets verderop lees ik bij Zeh dat er een zwarte roodstaart uit een stal komt vliegen, terwijl ze een boerenzwaluw bedoelt. Ik bedoel maar!

We hebben als vereniging nog een lange weg te gaan! Gelukkig hebben we in dit nummer ook weer goede verslaglegging van onze excursies, die het lezen waard zijn. Dank Frans en Carla!

Tobias Woldendorp

Uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering van de KNNV-afdeling Amsterdam op 13 november

Door Corona hebben we enige vertraging opgelopen, maar we zijn blij dat we nu weer een Algemene Ledenvergadering, kunnen houden waarbij we elkaar eindelijk weer eens kunnen zien en spreken.
Wat betreft Corona houden wij ons aan de richtlijnen van het RIVM. Ten tijde van dit schrijven, begin oktober, zijn die: een QR-code, u heeft minder dan een half jaar geleden Corona gehad of een recente negatieve test en u heeft geen klachten. Wellicht is dit op 13 november anders. Wij vragen u hier zelf op te letten.
Het programma ziet er als volgt uit:
14.30 uur: inloop met koffie en thee
15.00 tot 16.00 uur: Algemene Ledenvergadering
16.00 tot 16.10 pauze
16.10 -17.00 uur lezing. Edwin Peeters (WUR, aquatische ecologie) over macrofauna in zoetwatersystemen.

Plaats:
Clubgebouw volkstuinpark De Bretten,
Seineweg 16, 1043 BH Amsterdam
Buslijn 61, Van station Sloterdijk naar het Osdorpplein, halte De Bretten.
Er is parkeergelegenheid voor auto's

Namens het bestuur Guus Muller en Carla Kuit

Agenda ALV KNNV Amsterdam 2021

13 november 2021, 15.00 uur
Kantine Volkstuinpark De Bretten

1. Opening door de voorzitter en terugblik 2020.
2. Ingekomen stukken en mededelingen (blokhut DNO).
3. Verslag Vervangende Algemene Ledenvergadering najaar 2020 (zie Blaadje 21-1).
4. Jaarverslagen 2020 werkgroepen en bestuur (Blaadje 21-1 en 21-3).
5. Minicursussen.
6. Financieel verslag KNNV Amsterdam 2020 (Blaadje 21-3).
7. Bevindingen kascommissie over 2020 (Blaadje 21-3).
8. Verkiezing afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardige voor de Beleidsraad 2022.
9. Verkiezing afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde voor de Vertegenoordigende vergadering 2022.
10. Samenwerking met andere organisaties.
11. 125-jarig jublieum in 2026. Stand van zaken.
12. Rondvraag.
13. Sluiting.

Van de Ledenadministratie

Op 30 september 2021 telde onze vereniging 299 leden.
Vanaf BLAADJE 2021-02 in het voorjaar hebben we in totaal 20 nieuwe (en oud-) leden mogen verwelkomen.

Quiriene den Oudsten, Joke Bulterman, Katharina Vlaanderen, Sasja Voet, Hetty Kole, Carla Walboomers, Fritz Hellmann, Anja Zoomer, Annewies Kuipers, Reni Timmermans, Veronica van der Meer-Smelt, Petra Verbrugge, Arno Jägers, Joan de Neve, Michiel van Geelen, Onno Blom, Peter Hoomans, Ineke Deckers, Ariane Leeuwin-van de Ven, René Vos
Bij deze nogmaals van harte welkom. Vooral onze zeer actieve plantenwerkgroep zorgde voor deze ledenaanwas. Dank!

Het was vreselijk jammer, dat de door Christiane Baethcke grondig voorbereide kennismakingbijeenkomst voor nieuwe leden bij de Sloterplas in 2020 door de corona-toestanden niet door kon gaan.
We hopen een kennismakingsbijeenkomst weer te kunnen starten in het voorjaar 2022.

Onze nieuwe leden kregen voorheen van het Landelijk Bureau een welkomstgeschenk.
Dat is al enige tijd afgeschaft en in de plaats daarvan stuurden wij met onze welkomstbrief ons boek “Vogelen in Amsterdam”; samen met enkele zoekkaarten, die ons ter beschikking werden gesteld door o.a. FLORON, de Vlinderstichting en de Zoogdiervereniging.
We zijn nu door onze voorraad “Vogelen in Amsterdam” heen en we beraden ons op een alternatief.
Er is ook een Nieuwjaarsbijeenkomst in de maak, zodat we elkaar ook weer kunnen zien en met elkaar kunnen bijpraten. Daarover later bericht.

Zoals ieder jaar wordt de eindafdracht aan het Landelijk Bureau aan het eind van september bepaald. De leden, die dan de contributie nog niet hebben betaald, moeten dan zijn uitgeschreven. Dit waren in totaal 23 leden.
Inmiddels hebben twee leden alsnog betaald en de hoop is, dat er in oktober nog een paar zullen volgen.
Binnenkort vindt een gesprek plaats over de toekomst van de ledenadministratie.

Tot besluit het “hoogtepunt” van het BLAADJE van het vierde kwartaal ieder jaar: Denk aan en doe graag de contributiebetaling voor het komend verenigingsjaar 2022.
Tot ziens op onze nader te bepalen Nieuwjaarsbijeenkomst!

Paul van Deursen, ledenadministratie

Het Buitenplaatsenpad

Vrijdag 8 oktober werd mooi weer verwacht, we hadden niets op de agenda staan, dus hebben we voor een wandeling buiten de stad gekozen.
Er was sprake van trekvogels in de duinen, wellicht ook paddenstoelen, zodat we kozen voor het Buitenplaatsenpad Zuid Kennemerland van stichting Landschap Noord-Holland.

Dit is geen excursieverslag, maar ter nagedachtenis aan de onvolprezen Peter Heijtel.
Het pad knoopte drie wandelingen aan elkaar, gemarkeerd door groene pijlen. Eerst een ommetje Leyduin. Verscheidene keren hebben we met Peter (en meestal samen met Ria Simon) hier gewandeld en we horen in gedachten Peter nog vertellen over de rijke historie van de omgeving, veelal gedomineerd door de familie Van Lennep. Wat wist Peter daar onderhoudend over te vertellen, alsof hij het zelf had meegemaakt!

Na Huis Leyduin kwamen we in Oud-Leyduin met het Tweeling- of Juffershuis. Ooit bewoond door telgen uit het wijd vertakte geslacht Van Lennep. Wit houten dubbelhuis, inmiddels grijs geschilderd en nu een horecagelegenheid. Op vertoon van onze QR-code konden we hier koffie met pecannotentaart gebruiken. Tijdens ons bezoek kwam er ook nog controle van Handhaving.

De wandeling ging door een oude duinrel, waar onder de familie Van Loon in de 18e-eeuw een waterval werd aangelegd. David en zoon Jacob van Lennep zetten dit gebied vanaf 1851 in als watervoorziening voor de Amsterdammers. Daar was immers het drinkwater van zeer slechte kwaliteit.

Het was nog een beetje mistig, wat zorgde voor een wat geheimzinnige sfeer in het bos.
We beklommen de Belvedère, een stenen uitkijktoren. Op de Vinkenbaan plachtten de Van Lenneps op vinken te jagen. We liepen tussen hoogopgeschoten Wijfjesvarens naar het Duindigt van Kennemerland, van 1901 tot 1909 een paardenrenbaan, ontworpen door de befaamde tuinarchitect Leonard Springer. De renbaan ging aan het eigen succes ten onder, doordat er veel werd vergokt en verloren. Gokken op zondag werd verboden door de gemeente Bloemendaal.

Het tweede deel van de wandeling ging over de Manpadslaan langs Het Huis te Manpad, waar Cornelis, David en Jacob van Lennep heel wat afgezwijmeld en gerijmeld hebben tussen 1767 en 1954 over Arcadische Lusthoven en het Nobele Vaderland, Onder Willem I

Huis Leyduin; foto Loes van der Feen

Een prachtige route loopt dan over De Hartekamp, met paviljoens voor mensen die tijdelijk daar verblijven wegens een crisis in hun leven en waar ook mensen wonen die verstandelijk beperkt zijn. Je zou haast jaloers worden op hun prachtige woonpark! De naam slaat op de herten ('harten') die hier vroeger liepen en 'kamp' naar de Amsterdamse koopman Hendrik Zeegerszn. Van de Camp.
De wandeling sluit aan op De Overplaats bij de noordrand van de Linnaeushof, restant van de Floriade van 1954, een fraai bos, met waterpartijen. Opvallend hoe rustig het hier overal is. We vinden dat niet erg!

Aansluitend doen we nog een rondje door wandelbos Groenendaal. Daar is het wel wat drukker. Via de kinderboerderij komen we uit bij de windmolen. Precies op tijd bereiken we de halte van bus 50 in de Herenlaan. Goed dat een veegkarretje hem even ophield.

Frans van der Feen

Gezicht vanuit de Belvedère; foto Loes van der Feen

Wijfjesvaren; foto Loes van der Feen

De mycologen onder ons kennen dit fragiele paddenstoeltje vast; foto Loes van der Feen

Verslag vleermuizenexcursie onder leiding van Fons Bongers op vrijdag 27 augustus in het Flevopark

Zoals ieder jaar organiseert de KNNV Amsterdam een avondexcursie in het kader van de Internationale Week van de Vleermuis. Dit jaar werd in het laatste weekend van augustus het Flevopark aangedaan. Een prachtige plek om zowel de theorie als de praktijk van het vleermuisleven door te nemen. Met een kleine 10 deelnemers verzamelden we bij het eindpunt van tramlijnen 3 en 14. De

regen bleef aan de andere kant van de regenboog en we hadden een droge en interessante excursie. Nadat ook een geïnteresseerde passant was aangeschoven, luisterden we naar de verhalen van Fons en kwamen veel te weten over de leefgewoonten van verschillende soorten vleermuizen. Ook de geïnteresseerde leek ervoer dat de soorten vleermuizen onderling net zo verschillen als soorten vogels onderling. Er zijn soorten die net als de fitis voornamelijk foerageren in het gebladerte van kronen van bomen en struiken. Dat vergt natuurlijk een zeer ontwikkelde sonar op de korte afstand, om de spinnen en motjes van het gebladerte te kunnen onderscheiden. De gewone (bruine) grootoorvleermuis lukt dat! Ook de boerenzwaluwen die laag boven het water jagen kennen hun gelijke in de watervleermuis, die laag boven kleine watertjes jaagt op motjes en andere gevleugelde nachtelijke insecten. Een de vale vleermuis jaagt op grote op de bodem levende kevers. Het is duidelijk. Dé vleermuis bestaat niet.

Toen het dan eindelijk donker was, en droog, en zonder harde wind, hadden we opeens ideale waarnemingsomstandigheden. Vrij prompt dienden zich de eerste gewone dwergvleermuizen aan. Ze wonen in redelijk hoge aantallen, samen met menselijke bewoners in oudere woningen, zoals in de Indische Buurt. Jagen doen ze in de stadsparken of binnentuinen. Iedere Amsterdammer kent ze!

Met de meegebrachte batdetectors hoorden we de dwergvleermuizen heel duidelijk en zagen deze ook vliegen. De batdetector is een apparaatje om het voor de mens niet hoorbare sonargeluid waarmee vleermuizen foerageren en navigeren, voor de mens hoorbaar te maken. Een enkele keer lukte het ons om het kenmerkende geluid te horen waarbij een prooi naderen en pakken. De theorie kwam hier goed van pas: vleermuizen kunnen niet roepen en luisteren tegelijk. Ze kunnen pas weer roepen als het uitgeroepen sonarsignaal weer in het oor terug komt bij het dier. Direct daarna kan de volgende roep worden gedaan. Voor het menselijk oor lijkt dit op een steeds versnellende ratel, die eindigt in stilte. Dan wordt de mot opgegeten. Een paar seconden rust!

Tijdens de wandeling door het Flevopark dienden zich nog drie soorten vleermuizen aan. Hier en daar jaagde een ruige dwergvleermuis. Uitermate grappig is dat de vrouwtjes hun jongen grootbrengen in de Baltische Staten om voor de seks en de winterslaap in het najaar ons land te bezoeken. De mannetjes wachten het hele jaar op ze, en rond de Nacht van de Vleermuis is het zover. De mannetjes bezetten een boomholte of een donkere holte in een gebouw om de langs trekkende dames luid roepend te laten weten waar gezelligheid is te vinden. Na de pret, in het vroege voorjaar, trekken de dames weer naar het oosten om daar de jongen geboren te laten worden.

In de stadsparken en de grotere begraafplaatsen in Amsterdam kunnen we ook de laatvlieger waarnemen. Dit is de grotere soort vleermuis die op 15 meter hoogte kruisend tussen boomkronen is waar te nemen. Lidy liet het geluid op de

batdetector horen, een soort klapjes (een snelle opvolging van de tikjes), de vleermuis at het insect, je hoorde het duidelijk. Bijzonder dat het geheime leven van de Amsterdamse vleermuizen door moderne techniek zo indringend kan worden beleefd!

Boven het grote water in het park hoorden we een enkele watervleermuis. Voor die soort is het wel een beetje sneu dat er erg veel lichtvervuiling is op het water, van sportvelden en straatlantaarns. Vleermuizen houden niet van licht tijdens de jacht, anders deden ze dat wel overdag.

In het Flevopark kwamen we nog een andere groep tegen ook aan het luisteren naar vleermuizen in het kader van deze Nacht van de Vleermuis. Rond half 11 gingen we op weg naar huis. Het was een hele interessante excursie en ook om zo in het donker door het park te lopen. KNNV bedankt!

Carla Kuit

Watervleermuis; Foto Fons Bongers

OPROEP

Degenen onder jullie die een e-mail adres hebben, maar waarvan dat niet bij de ledenadministratie bekend is willen wij vriendelijk, maar ook wel een beetje dringend verzoeken dit adres door te geven aan de ledenadministratie.
Degenen die zelf geen e-mailadres hebben, maar wel via familie, buren of andere connecties via een ander e-mailadres bereikbaar zijn willen wij vragen ook dit door te geven.
Dit om het bestuur onnodig werk te besparen. Als het echt nodig is sturen we u met alle liefde een brief, maar als het via de mail kan is het wel zo prettig.
Het e-mailadres van de ledenadministratie is:
ledenadministratie@amsterdam.knnv.nl

Dank u voor uw medewerking, Het bestuur

Parnassia aan Zee

Ha, eindelijk weer een KNNV-excursie! Zaterdag 4 september trok een kleine groep belangstellenden naar het gebied rond het Kennemermeer te IJmuiden. We waren benieuwd hoe het er begin september bij zou staan. In voorgaande jaren waren we er vaak een aantal keren in de zomer.

Het natuurgebied verraste ons opnieuw. Honderden wilde planten zijn er te bewonderen. Hein Koningen leidde ons erlangs, bijgestaan door Jan Simons en Aleid.
Het zou een te saaie opsomming worden als we alle planten zouden noemen, maar ik beperk me tot die soorten waar we enige ogenblikken bij stilstonden.

Direct naast de bushalte zagen we al Duinaveruit en Zeewolfsmelk. Via de parkeerplaats begaven we ons naar de ingang, waar we al direct getroffen werden door de schoonheid van Heelblaadje (heel van heil; het zou een genezende werking hebben tegen dysenterie).
De Parnassia was nog niet uitgebloeid, sterker nog: het gebied stond er vol mee. Hier en daar bloeide nog Ratelaar. De wandelpaden zijn zacht bekleed met Armbloemige waterbies, quinqueflora uit de Eleocharisfamilie. Er moest wel flink in de FLORA gebladerd worden voordat dit plantje kon worden gedetermineerd.
Af en toe springen kikkertjes weg. Een groot deel van het gebied is behoorlijk vergrast. Het wordt tijd dat er weer gemaaid gaat worden.

Er staat nogal wat uitgebloeide Moeraswespenorchis. Ruud van Kempen oogst hier en daar zaad voor zijn tuin in Monnickendam.

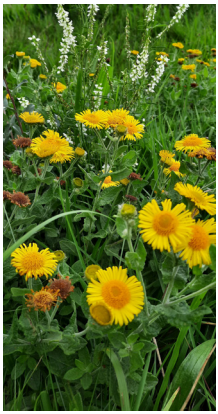

Heelblaadje;
foto Loes van der Feen

Parnassia;
foto Loes van der Feen

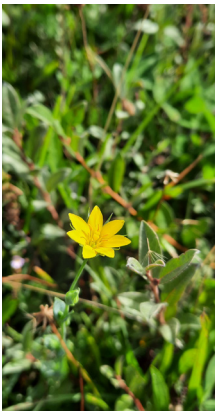

Bitterling;
foto Loes van der Feen

De bloeiende Watermunt zorgt voor een paarse gloed in het gebied.
Hein wijst ons een gebiedje met Zeegroene zegge aan. De argeloze hondenuitlater zou dat gewoon ‘gras’ noemen.
Enkele deelnemers vinden het te traag gaan en lopen vooruit. Daar ontdekken ze een polletje Zandambrosia.

Ogentroostrijk
De eerste plantjes van de Stijve ogentroost worden gevonden. En verderop de rode ogentroost.
Veel zeggen, biezen en russen staan in dit gebied, zoals de Knopbies, de Duinrus en de Blauwe zegge.
De excursieleider wijst ons op St. Janskruid in de tweede bloei (de eerste is meestal in juni).

Een mini Bitterling wordt gevonden. Daar blijft het niet bij, als we verder het gebied in trekken zien we er meer.
Duizendguldenkruid vinden we ook weer. In vorige jaren was er nogal wat discussie over welke soort. Ook nu constateert Hein zeker dat het Strandduizendguldenkruid is, maar Aleid is van mening dat we te maken hebben met Fraai duizendgul denkruid.

Veel Wilde peen staat er. In de verte horen we ‘Zandvoort’; en boven ons vliegen af en toe helicopters, voor de veiligheid of om coureurs te vervoeren?
Geelhartje is ook zo’n heel klein plantje, ook wel Purgeervlas genoemd.

Lida ontdekt een Vuurzwammetje. Loes weet bij de oever van het meer een bijzondere plant te staan. We zien wel Waternavel, maar dan vinden we toch ook het Gevleugeld hertshooi!
In de verte roept een Tureluur. Nogal wat watermunt heeft last van een gal, de Watermuntbloesemmijt – Aceria megacera (vond Lida thuis in haar Gallenboek).

Eerder dit jaar stond het hier vol, maar nu vinden we toch nog wat bloeiend Moeraskartelblad.

Achterin staan de zeldzaamheden
Zilt torkruid wordt aangewezen en de excursieleider laat ons nog weer een zeldzaamheid zien: Moeraszoutgras. Langs Wolfspoot lopen we en zien vervolgens weer hele plakkaten Teer (Teder vindt Ruud) Guichelheil. De bloei is voorbij.
Ruud slaat een Goudoogdaas,die hem wilde steken, dood.
We gaan nog wat verder het drassige gebied in om de Bonte paardenstaart te vinden. Lida ontdekt hem het eerst.

Rond een kleine verhoging vinden we Rondbladig wintergroen. Daar gaan we ons brood op eten, al mogen we alleen aan één kant zitten om dat plantje te sparen.

Hier nemen we afscheid van Jan Simons. Inmiddels woont hij in IJmuiden. Hij kondigt aan lid te worden van de afdeling Haarlem, maar belooft wel nog wat te schrijven voor het Blaadje. We zijn hem erkentelijk voor de vele excursies die hij lange jaren heeft geleid in onze afdeling, zoals de dagtochten naar Texel en de roei-inspecties op Botshol.

We gaan teruglopen en beklimmen nog een kleine heuvel, met direct andere gewassen, o.a. Nachtsilene.
Het is inmiddels lekker zonnig geworden, zodat de vlinders ook rondfladderen, Boomblauwtjes, Hooibeestjes, Kleine vos, Gehakkelde aurelia, Koolwitjes en Citroenvlinders.

Frans van der Feen

Watermuntbloesemmijt; foto Loes van der Feen

Massale belangstelling voor de paddenstoelen

Ondanks de kille herfstige omstandigheden hadden maar liefst 22 KNNV-leden gereageerd op de pop-up-oproep van Christiane Baethcke voor een paddenstoelenexcursie op 23 oktober in het midden van het Amsterdamse Bos. Eindelijk konden we weer zonder beperkingen deelnemen!

Christiane heette de belangstellenden hartelijk welkom en riep op allemaal te gaan speuren in de bosstrook, waar zij 14 dagen geleden al heel wat bijzonders had aangetroffen. Zelfs onderweg hierheen hadden sommigen al paddenstoelen gefotografeerd, zoals Porseleinzwammen en Dodemansvingers.

Al gauw kwamen de deelnemers hun vondsten aan de excursieleider laten zien. Die weet wel veel, maar van de duizelingwekkende hoeveelheid paddenstoelen die er zijn kan niet alles direct op naam worden gebracht. Meteen werd al een stammetje met kleine punten getoond?
Er was een Fopzwammetje, maar daar zijn wel 9 soorten van in Nederland.

We zagen Zwerminktzwammen. Op een tak Witte oorzwam. Ook altijd een leuke

soort om te ontdekken is de Kogelhoutzwam. Als je die doorsnijdt zie je ringen als bij een doorgezaagde boom. Op een boom troffen we de Gestreepte schorsmycena en een Witsteelfranjehoed. Ernaast een bosje Glimmerinktzwammen.

Op een dode Es een heel veld Rookzwammen en in een holte ervan zagen we iets dat lijkt op Oesterzwammen. Aan de andere kant van de boom zitten Beukenkorrelkopjes.

'Christiane, Christiane! wat is dit, wat is dit?', klinkt het telkens. Ja, een mycena. Er komt geen melk uit de steel, dus geen Melkmycena; de geur geeft ook vaak een aanwijzing, ruiken dus. Nog een takje met mycena's wordt gevonden en wat Geweizwammen.

Op een oude stam, heel veel Elfenbankjes. Veel van de paddenstoelen groeien op oud hout.

We zien Zwavelkopjes, Klontjestrilzwam, een Prachtvlamhoed, goudkleurig!

Verschillende deelnemers dwalen door het bos. Een heel bijzondere paddenstoel wordt gevonden: De Kopergroene bekerzwam. Daar willen we allemaal naar kijken!

Er staat een bosje Knolhoningzwammen, met ook een paar jonge, die zijn nog korrelig.

Een lange stam is bekleed met honderden mycenaatjes.

Nog een bijzondere: de Doolhofzwam. De lamellen onder de hoed ogen als een doolhof.

Christiane wijst een Breedplaatstreephoed aan. Iemand vindt de Gele korstzwam. Een andere paddenstoel wordt bediscussieerd. Conclusie: het is een Satijnzwam, althans qua geslacht, want er zijn er meer in de familie (enigszins roze) en geen Hertenzwam.

We zien een Vuurmelkzwam nog een paar mycena's, die er veel hier zijn: de Bloedstelmycena en de Bundelmycena. Regelmatig vergen de vondsten nadere bestudering. Enkele zwammen werden bewaard voor de bijeenkomst van de paddenstoelenwerkgroep op maandag 25 oktober.

Nog enkele laatste vondsten meld ik hier: de Waaierbuisjeszwam (inderdaad waaiervormig), een Platte tonderzwam.

Een van de excursiegangers vindt een takje met allemaal oranje puntjes, die

wordt Slijmzwam genoemd en dat schijnt geen paddenstoel te zijn, maar een bundel schimmels. Een groepje Gordijnzwammen kun je herkennen aan de bruine hoed met witte rand.

We hebben weer heel wat moois gezien vandaag!

Frans van der Feen

Gladde kogelzwam; foto Loes van der Feen

Kopergroenbekerzwam; foto Loes van der Feen

Bloedsteelmycena; foto Loes van der Feen

Waaierzwam; foto Loes van der Feen

Excursie- en lezingenprogramma KNNV- afdeling Amsterdam 4e kwartaal 2021 en 1e kwartaal 2022

De komende maanden zullen er geen lezingen of andere bijeenkomsten in de kantine van DNO gehouden worden. De ALV vindt plaats op een andere locatie, zie verder in dit nummer. Vanaf 1 januari 2022 kunnen wij terecht in de 'Blokhut', een gebouw vlak bij de hoofdingang aan de Kruislaan. Wij houden u op de hoogte.

Openbaar vervoer: dienstregelingen veranderen per seizoen! Ga tijdig van huis, er kan 10 minuten verschil in de vertrektijd zitten. In het weekend verandert het nummer van de bus hier en daar, kijk even op de bushalte hoe het in elkaar zit. Bij twijfel: bel het openbaar vervoer (0900 9292, € 0.70 per minuut), internet: www.9292ov.nl

Alle excursies, lezingen, cursussen, verslagen, foto's en de waarnemingen staan ook op de website van de afdeling, internet: www.knnv.nl/amsterdam

Afkortingen opstappunten:
AS Amstelstation, **CS** is Amsterdam-Centraal Station, **DD** is station Duivendrecht, **SD** is Amsterdam-Sloterdijk, **WTC** is station WTC, parkeerterrein ABN/AMRO.

Hoe bent u verzekerd?
Van verschillende zijden is ons gevraagd of je tijdens een KNNV-activiteit, zoals een excursie, verzekerd bent. Wij hebben dat nagevraagd bij het hoofdbestuur. Daarop kregen wij een uitgebreid antwoord. De essentie zullen we hieronder weergeven.
Landelijk heeft de KNNV een WA-verzekering (wettelijke aansprakelijkheid) afgesloten. Deze geldt alleen voor KNNV-leden tijdens KNNV-activiteiten. Dona¬teurs en introducés zijn dus niet verzekerd. Ook de reis van huis naar de KNNV-activiteit en terug is niet verzekerd. Het is dus van belang zelf voor een goede WA-verzekering te zorgen. De KNNV-verzekering is vooral een vangnet, voor als de eigen verzekering ontbreekt, of niet toereikend is.
Klaas Kaag, KNNV afd. Den Helder, overgenomen uit Op de Kop 2005, nr. 3.

Disclaimer
Het vaststellen van het excursieprogramma heeft plaatsgevonden in een periode van onzekerheid. Bij het ter perse gaan van dit nummer van Blaadje zijn de Corona-maatregelen weliswaar aanzienlijk verruimd ten opzichte van het afgelopen kwartaal, maar wij weten niet hoe het zich verder gaat ontwikkelen. Daarom kunnen de KNNV of de excursieleiders de excursies afblazen of naar een later tijdstip te verplaatsen. Er bestaat ook een mogelijkheid dat excursies of online-lezingen via de Nieuwsbrief worden aange¬kondigd. Voor actuele informatie over de excursies en lezingen raden wij aan om de website regelmatig te bekijken: https://www.knnv.nl/agenda/312

Om de excursies of een lezing zo veilig mogelijk te maken voor alle deelnemers zijn er de volgende regels:
• U geeft zich van tevoren op per mail bij de excursieleider
• Daarna krijgt u de tijd van vertrek of de verzamelplaats.
• U komt niet als u zich niet lekker voelt of Corona-symptomen heeft
• Instructies van de excursieleiders worden zonder gedoe opgevolgd.
• Leen geen kijkers of andere materialen uit, maar neem voor de zekerheid wel handgel mee.
• U bent zelf verantwoordelijk, maar kan een ander wel aanspreken als die zich niet aan de regels houdt.
• Voor alle excursies geldt een maximum aantal deelnemers. Dit kan verschillen naar de aard van de excursie.
• Deze regels gelden ook voor mensen die gevaccineerd zijn tegen Corona.

POP-UP EXCURSIES

Paddenstoelenexcursies
In overleg met Christiane Baethcke worden de paddenstoelen-excursies voorlopig niet meer vooraf vastgesteld. Er doen zich vaak onverwachte situaties met paddenstoelen voor of (zeer) bijzondere soorten verschijnen op niet gedachte plekken. Christiane zal de excursies in pop-up vorm organiseren. Deze worden aan u bekend gemaakt via email.

Nachtvlinderexcursies
Ook in 2022 worden er pop-up excursies georganiseerd. Deze aanpak is nodig omdat de weersomstandigheden relatief goed moeten zijn (geen regen of harde wind, geen volle maan). Heb je interesse deel te nemen mail dan naar **Edo Goverse (goverse@hotmail.com)** of app **(06-57616249)** voor een app-groep. En uiteraard eigen inbreng voor een locatie is altijd welkom! Zie ook het artikel in Blaadje 2020/3.

Uilenballenpluisavond o.l.v. Nico Jonker & Geert Timmermans gaat starten.
Muizen, woelmuizen en spitsmuizen zien we maar zelden en het vangen ervan is doorgaans zeer tijdsintensief en bovendien weinig succesvol. Het is dus raden naar de verspreiding van de verschillende soorten. Uilen kunnen ons daarbij helpen door te onderzoeken wat uilen zoal gegeten hebben. Voor verspreidingsonderzoek van kleine zoogdieren zijn kerkuilen geschikte medewerkers. Ze zijn niet kieskeurig en eten de door veel roofdieren versmaadde spitsmuizen. Er is al een redelijk beeld van de verspreiding van de muizen in de provincie, maar het blijft natuurlijk interessant om te zien hoe de muizenstand en met welke soorten zich ontwikkelt. Om deze trends te onderzoeken worden er onder deskundige leiding pluisavonden gehouden.
Per jaar worden er 4-5 pluisavonden georganiseerd. Vanaf 1 januari 2022 gaan we gebruik maken van de Blokhut als pluislocatie. Heb je interesse deel te nemen en sta je nog niet op de mailinglijst stuur dan een bericht naar Geert Timmermans (harmat4@xs4all.nl). Als er een pluisavond wordt georganiseerd krijg je een mail en is aanmelden mogelijk.

Zaterdag 30 oktober 2021 Visinventarisatie Houtrakpolder o.l.v. Edo Goverse & Geert Timmermans.
De Houtrakpolder is ontstaan rond 1870 toen het Noordzeekanaal werd aangelegd. In de jaren ‘90 zijn er o.a. bossen aangeplant en diverse waterpartijen gegraven. Het gebied, deels in beheer bij Staatsbosbeheer, bestaat uit o.a. het Noorderbos, de Houtrakkerbeemden, Westhoffplas en de Kop van de Inlaagpolder. Afgelopen jaren is er in opdracht van de Provincie Noord-Holland veel werk verzet in de Houtrak. Zo zijn in het Noorderbos de paden opgeknapt, is de Noordertocht verbreedt en voorzien van natuurvriendelijke oevers, is de Westhoffplas met 3 ha uitgebreid en wordt nu de laatste hand gelegd aan de inrichting

van brakke natuur in de Houtrakkerbeemden. Juist die brakke natuur staat op punt van verdere ontwikkeling, door water in te laten vanuit het Zijkanaal C wordt hopelijk de ontwikkeling naar een brak milieu versneld. Op 30 oktober 2020 heeft de gedeputeerde Esther Rommel een openingshandeling verricht om het water in te laten.
Wij gaan een jaar later inventariseren hoe het met de huidige visstand is gesteld en deze vergelijken met een eerdere gehouden excursie van 4 juli 2009. Deze inventarisatie vond plaats voor de Atlas van de Noord-Hollandse Vissen (2012). Momenteel zijn uit het gebied zeven soorten bekend: baars, brasem, drie- en tiendoornige stekelbaars, karper, rietvoorn en snoek.
We starten om 10.00-14.00 uur en het is handig om laarzen of een waadpak en een eigen schepnet mee te nemen. Er zijn enige extra schepnetten aanwezig. De precieze verzamelplek wordt bij het aanmelden bekend gemaakt.
Er is plek voor 20 personen. Deelnemers dienen zich per email (harmat4@xs4all.nl) aan te melden.

Zaterdag 6 november 2021 Herfstwandeling Spoorzicht, Ajaxpad.
De excursie duurt ongeveer 3 uur. We verzamelen bij de bushalte van lijn 44 richting Bijlmer Arena bij het treinstation Diemen (dus niet Diemen Zuid). Opgeven bij: natuurindiemen@gmail.com
De aanvangstijd hoort u na opgave, maar het is in de niet te vroege ochtend.
De excursie door het moerasbos van Spoorzicht en de populierenlaan van het Ajaxpad voert langs verschillende biotopen. Veelsoortigheid (biodiversiteit) is daarvan afhankelijk. Neem spiegel en loepje mee om alles goed te kunnen bekijken.

Zaterdag 11 december 2021 Wandeling in het Vondelpark o.l.v Gerard Schuitemaker.
Start parkzijde Kattenlaan om 10.00 uur; afsluiting om 12.00 uur. is uw gids. Gerard leidt u vanaf de voormalige Kattensloot wandelend door de geschiedenis van het park. De initiatiefnemers die het plan bedachten, de sponsors en de uitvoering met de problemen die moesten worden opgelost.
Tijdens de wandeling komt het beplantingsplan aan bod: de bomen, heesters en de kruidenlaag. Aanmelden: mailadres gangbaar-37@hetnet.nl of telefonisch 06 82206607.

Zaterdag 29 januari 2022 Vogelexcursie zee- en kustvogels naar de Zuidpier van IJmuiden o.l.v. Fons Bongers.
Het is een dagexcursie, bij echt winterweer laarzen en poolkleding mee. In geval van twijfel met het weer (harde regen, mist, pak sneeuw, ijzel, e.d.) kan de excursieleider besluiten de excursie niet te laten doorgaan. Het gebied tussen de pieren van IJmuiden is een bijzonder vogelgebied. Vooral in de winter kunnen we er bijzondere soorten van de kust treffen. De precieze verzamelplek wordt bij het aanmelden bekend gemaakt. Start excursie 10.30 uur.
Er is plek voor maximaal 15 personen. Deelnemers dienen zich per email (fonsbongers@hotmail.com) aan te melden.

Zondag 13 maart 2022 Excursie: Evolutie van de Planten o.l.v. Arend Wakker.
Speciaal voor de KNNV geeft Arend Wakker, KNNV lid en hortus gids, een rondleiding langs en door de evolutie van de planten. Een tocht van 600 miljoen jaar samengebald in één wandeling onderbroken door een kop koffie.
De evolutie bepaalt onze looproute met voor de koffie de grote tour: bacteriën, algen, schimmels, korstmossen, mossen, wolfsklauwen, varens, zaadvarens, zaadplanten, naaktzadigen en bloemplanten. Hier zien we onder andere hoe zaadplanten ontstaan uit sporenplanten en welke impact planten wereldwijd hadden op ons klimaat en op de samenstelling van de oceanen. Eigenlijk is de evolutie één samenhangend verhaal van planten, dieren en de veranderende aarde.
Na de koffie bezoeken we een paar hoogtepunten (nou ja wat is een hoogtepunt?) van de evolutie van de bloemplanten zoals de enorme Philodendron in de Palmenkas met daarna als tegenstelling de kleinste bloemplant op aarde, de tulpen zoals ze ontstonden op de berghellingen van de Himalaya en een wonderlijke soort maretak verborgen in een woestijnplant.
Toegang: 11.50 euro (stadspas: 1 euro), coronapas is mogelijk nog verplicht.
We verzamelen zondag 13 maart om 10.00 uur bij de Eik achter de ingang.
Naar verwachting zijn we rond 13.00 uur klaar, maar de nazit is in principe oneindig. Er is plaats voor maximaal 15 personen. Deelnemers dienen zich per email (a.wakker@tele2.nl) aan te melden.

Zaterdag 19 maart Fietsexcursie naar het Landje van Geijsel en de Ronde Hoep o.l.v. Jos Brouwer.
Het landje van Geijsel is een plas-dras gebiedje bij Ouderkerk waar doortrekkende en terugkerende vogels neerstrijken om uit te rusten. In de tweede helft van maart zullen er onder andere heel veel van onze weidevogels te zien zijn, soms wel duizenden tegelijk.
Sinds 2019 is het in handen van Landschap Noord-Holland en er staat een vogelkijkhut waar wij natuurlijk gebruik van gaan maken.
Het Landje van Geijsel ligt bijna tegen de Ronde Hoep aan, waar de Boeren van Amstel melkveehouderij combineren met weidevogelbescherming.
Landschap Noord-Holland heeft ook een groot deel van de Ronde Hoep in bezit. Dit is een reservaat waar uitzonderlijk veel weidevogels broeden. Wij zullen er nog geen broedende vogels zien, maar in deze tijd zullen we zeker al teruggekeerde vogels zien die hun territorium aan het verkennen of bemachtigen zijn of die het al aan het verdedigen zijn tegen concurrenten en mogelijk zien we ook al wat baltsgedrag.
Deels in dit reservaat, deels elders in de Ronde Hoep is een vossenraster geplaatst. Na de lunchpauze gaan wij op bezoek bij een van melkveehouders van de Boeren van Amstel en daarna bij de beheerder van het vossenraster. Wij gaan hun verhalen horen en we kunnen onze vragen stellen. Het belooft een interessante dag te worden!
We verwachten niet eerder dan 16.00 terug te zijn bij ons verzamelpunt in Amster-

dam Oost. Wie wil kan eten en drinken meenemen, maar omdat het nog wel koud kan zijn zullen we onderweg ook een lunchpauze in een horecagelegenheid houden.
We verzamelen om 9.00 uur. De verzamelplaats wordt bekend gemaakt na opgave. Er kunnen maximaal 15 mensen mee. Bij slecht weer kan de excursie verzet worden. Opgeven bij Jos Brouwer: j.brouwer36@upcmail.nl

Vrijdag 25 maart 2022 Geelsterren-excursie naar Haarlem o.l.v. Hein Koningen.
Haarlem is een belangrijke groeiplaats van stinsenplanten waaronder de bosgeelster en de weidegeelster. De laatste zijn kleine, wilde bolgewassen die er in grote aantallen groeien in de openbare ruimte en zo kleurrijke vegetaties vormen. Best spectaculair voor planten die gewoonlijk 10-15 cm hoog worden, met bladen van ½ - 1 cm breed en gele bloemen van 1½ - 2 cm doorsnee.
Vooral bij zonnig weer gaan de bloemen open en kleuren de groeiplekken geel. Deze kleinschalige, natuurlijke bollenvelden hebben een sterk ingetogen karakter, dit in tegenstelling tot de grootschalige kleurvlakken van de bekende velden cultuurbollen.
We hopen zeker ook andere stinsenbolletjes te zien.
We bezoeken het Frederikspark, de tuin van het Provinciehuis en de omgeving van de Kleine Houtweg.
OV: bus 80 (ri Zandvoort) van busstation Elandsgracht, Amsterdam,

Zaterdag 2 april 2022 Stinsenplanten-excursie naar Heempark De Braak o.l.v. Hein Koningen.
Het voorjaar is altijd weer een van de hoogtepunten in de Amstelveense heemparken. Er zijn dan veel voorjaarsbloeier te zien Onder andere soorten die we (ook) kennen als stinsenplanten, zoals vingerhelmbloem, holwortel, longkruid, kleine maagdenpalm, sleutelbloemen, bosviooltjes, lenteklokje, daslook. Maar ook spectaculaire soorten als eenbes en paarse schubwortel. Als een witte sprei kunnen bosanemonen de bodem onder het hout bedekken en als dan ook nog het zonnetje schijnt is het sprookje compleet.
We verzamelen om 10.30 uur op de Amsterdamseweg / hoek Pr. Bernhardlaan, Amstelveen.

Zaterdag 9 april Waarschijnlijk gaan we eindelijk weer een vroege vogelfietsexcursie houden op de Diemerzeedijk. We ontmoeten elkaar rond 05.30 aan het einde van de Nesciobrug, IJburgzijde.
Aanmelden is niet nodig. Wel handig om een telefoonnummer te hebben van de excursiegids, Tobias Woldendorp 06 52143646.
Altijd lastig wat we gaan zien en horen, maar we gaan na twee jaar lockdown en gestaag doorgaande klimaatverandering voor blauwborst, Cetti's zanger, groene specht en welja, ijsvogel, grote zilverreiger en wellicht een dolende zeearend (als we ook even het PEN-eiland te voet opgaan).

KNNV Amsterdam - Samen de natuur in!

excursies | inventarisaties | lezingen | cursussen | reizen

De KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging), afdeling Amsterdam, opgericht in 1901, is de oudste natuurorganisatie van Nederland. De vereniging houdt zich bezig met natuurbeleving, -studie, -bescherming en -educatie.

De afdeling Amsterdam telt 6 werkgroepen:
insecten, muurplanten, planten, paddenstoelen, stadsnatuurbeheer en vissen-amfibieën-reptielen.

Iedereen is welkom, of je nu weinig of veel kennis hebt van de natuur. Ga een keer mee! Kijk voor meer info en aanmelden naar www.knnv.nl/amsterdam/ of mail naar ledenadministratie@amsterdam.knnv.nl

Contributie per jaar
Gewoon lid € 32,50
Huisgenootlid € 12,50
Jeugdlid (tot 26) € 17,50

- samen natuur ontdekken en beleven
- helpen natuur te beschermen
- meedoen met activiteiten van afdeling Amsterdam en andere afdelingen
- deelnemen aan natuuruitjes en reizen in binnen- en buitenland
- 4 keer per jaar het blad 'Blaadje' (afdeling A'dam) en de 'Natura (landelijke KNNV)
- 10% korting bij de KNNV uitgeverij

www.knnv.nl/amsterdam/

KNNV Amsterdam

3 gratis minicursussen voor nieuwe leden!

DRUKWERK

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

postnl

Afzender:
LEDENADMINISTRATIE AMSTERDAM
Albatrospad 60
1021 TR Amsterdam